

Evropske unije Alpska konvencija ne zanima

Evropska unija že nekaj let ne sodeluje več pri aktivnem sooblikovanju nadaljnjega razvoja Alpske konvencije in v zvezi s tem tudi v prihodnosti ni pričakovati sprememb. [Več na strani 1](#)

Omejitev obsega olimpijskih iger

Od olimpijskih iger v Lake Placidu leta 1980 pa do letošnjih iger v Salt Lake Cityju se je število tekmovalnih disciplin povzpelo z 38 na 78, število tekmovalcev s 1027 na 2400, iz Salt Lake Cityja pa je o največji športni prireditvi poročalo že skorajda 11.000 novinarjev. [Več na strani 2](#)

CDA: upad rasti

Evropa zavzema na svetovnem smučarskem tržišču več kot 60-odstotni delež. Francosko podjetje *Compagnie des Alpes* (CDA), ki prodaja letno več kot 13 milijonov dnevni smučarskih vozovnic, je največji upravitelj smučišč na svetu.

[Več na strani 2](#)

Prihodnost Alp

Od 18. do 20. aprila letos bo v innsbruškem kongresnem centru potekala letna konferenca avstrijske Okoljske krovne organizacije (*Umweltdachverband*) z naslovom „Prihodnost Alp“, ki naj bi prispevala k čim hitrejšemu izvajanju Alpske konvencije ter mednarodnemu letu gora 2002. [Več na strani 3](#)

Evropske unije Alpska konvencija ne zanima

Evropska unija že nekaj let ne sodeluje več pri aktivnem sooblikovanju nadaljnjega razvoja Alpske konvencije in v zvezi s tem tudi v prihodnosti ni pričakovati sprememb. Marilies Flemming, avstrijska poslanka v Evropskem parlamentu, je Komisiji zastavila vprašanje, kdaj namerava le-ta sprejeti jasno odločitev glede nadaljnjega ravnanja v zvezi s podpisom in ratifikacijo protokolov Alpske konvencije. Želela pa je tudi vedeti, zakaj EU še ni začela razprave o protokolu o prebivalstvu in kulturi Alpske konvencije v tesnem sodelovanju s prebivalstvom, kar sicer tako pogosto propagira.

Odgovor Komisije je bil kratek in jasen: trenutno se je treba osredotočiti na področja, ki so najprimernejša za izvajanje politike EU, zato namerava EU podpisati prometni protokol. Gorska območja, ki so „tako in tako zapostavljena“, pa se bodo upoštevala v okviru kohezijske politike. Evropska unija nima sredstev za ustrezno nadzorovanje vseh ukrepov, ki so bili sprejeti v okviru Alpske konvencije, to pa je tudi razlog, da ne sodeluje pri razpravah o protokolu o prebivalstvu in kulturi.

Južnotirolsko alpsko društvo je pozvalo oba južnotirolska poslanca Evropskega parlamenta, da se zavzameta za intenzivnejše sodelovanje pri uresničevanju Alpske konvencije.

Vsebina

Evropske unije Alpska konvencija ne zanima.....	1
Omejitev obsega olimpijskih iger.....	2
CDA: upad rasti.....	2
Zapore predorov v Švici.....	2
Prihodnost Alp.....	3
Dan gozdov in dan voda.....	3
Trajnostni razvoj v Avstriji in Švici	3
O tem in onem.....	4
Prireditve.....	4

Omejitev obsega olimpijskih iger

Od olimpijskih iger v Lake Placidu leta 1980 pa do letošnjih iger v Salt Lake Cityju se je število tekmovalnih disciplin povzpelo z 38 na 78, število tekmovalcev s 1027 na 2400, iz Salt Lake Cityja pa je o največji športni prireditvi poročalo že skorajda 11.000 novinarjev. Tak razvoj je vznemiril Jaquesa Roggeja, predsednika Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK), ki je prepričan, da je nujno „omejiti vedno večje število vsega „spremljevalnega osebja“, torej funkcionarjev, koordinatorjev, organizatorjev, predstavnikov medijev itd., pa tudi omejiti tehnološki razvoj ter tudi število športnih objektov, ki se po zaključenih igrah vse pre pogosto ne uporabljajo več“. Komisija MOK, ki je pristojna za olimpijski program, naj bi do novembra 2002 predlagala ustrezne načrte za omejitev števila športnih prireditev v prihodnje.

V ta razvoj bodo vključene tudi Alpe: leta 2006 bodo namreč zimske olimpijske igre v Torinu v Piemontu, švicarski Bern in avstrijski Salzburg pa kandidirata kot kraj prizorišča zimskih olimpijskih iger leta 2010.

Stališče CIPRE o velikih zimskošportnih prireditvah najdete na strani:

http://deutsch.cipra.org/texte/positionen/Position_WISPO.htm (v nemščini)

Torino 2006: steza za bob, ki vzbuja dvome

Predvideno je bilo, da bodo v dolini Valsusa uredili novo stezo za bob za zimske olimpijske igre 2006, vendar pa so pri geoloških poskusnih vrtnjih na mestu, kjer naj bi postavili objekt, našli, da bi določile drugo primerno lokacijo v dolini, nasprotniki tega projekta in okoljske organizacije pa zahtevajo, da se uporabi steza, ki jo že imajo v Cortini, Cervinii oziroma Albertvillu.

Ustanovljena je bila tudi krizna komisija, ki bo obravnavala nastali problem. Dokončna odločitev naj bi bila sprejeta konec marca.

CDA: upad rasti

Evropa zavzema na svetovnem smučarskem tržišču več kot 60-odstotni delež. Francosko podjetje *Compagnie des Alpes* (CDA), ki proda letno več kot 13 milijonov dnevnih smučarskih vozovnic, je največji upravitelj smučišč na svetu. V obdobju od 1996 do 2001 se je promet podjetja povečal s 142,7 na 221 mln. evrov, kar ustreza povprečni 11,5-odstotni letni rasti.

Podjetje *Compagnie des Alpes* je za smučarsko sezono 2000/2001 predvidelo 10-odstotno rast, ki pa je v času od decembra do februarja v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu znašala le 3,7 %. A kljub temu *Compagnie des Alpes* načrtuje razširitev svoje dejavnosti prek francoskih meja. V Franciji, Švici in Italiji je podjetje poglavitni delničar na 11 smučiščih, v Franciji nadzoruje že 25 % tržišča. Prav tako je *Compagnie des Alpes* glavni delničar pri smučiščih Arcs, Flaine - Grande Massif, Chamonix, Menuires, Méribel, La Plagne, Peisey-Vallandry in Tignes v Franciji, pri smučiščih Verbier in Saas Fee v Švici ter smučiščih Courmayeurja v Italiji.

Compagnie des Alpes se zanima za višje ležeča smučišča z mednarodnim slovesom, kjer vedno zapade dovolj snega in kjer promet presega 12 mln. evrov. Na območju Alp je zanimanje podjetja trenutno osredotočeno na švicarska in avstrijska smučišča. Podjetje *Compagnie des Alpes* je v nova smučišča takoj pripravljeno investirati okrog 20 mln. evrov.

<http://www.compagniedesalpes.com/>

Zapore predorov v Švici: ali jim bo kmalu sledila tudi zapora predora pod Mont Blancom?

Že drugič v enem tednu je ticinska kantonalna policija iz varnostnih razlogov v sredo, 20. marca, za več ur zaprla predora Sv. Gotthard in Sv. Bernardin za promet težkih tovornjakov. Ker v prihodnje še ni videti kratkoročne rešitve tega problema, bodo zaporo, tj. „rdečo fazo“, zagotovo še večkrat uvedli.

Omenjena „rdeča faza“ je namreč sestavni del t.i. dozirnega sistema za promet težkih tovornjakov, ki so ga v Švici uvedli po požaru v gotthardskem predoru. Predor sme prevoziti le določeno število tovornih vozil, pri čemer morajo vozniki teh vozil upoštevati prepoved srečanja in minimalno razdaljo, ki znaša med posameznimi vozili 150 metrov. Če je obseg prometa težkih vozil tako velik, da zaradi takih pogojev nastanejo kilometrski zastoji, potem predora za tovorni promet zaprejo.

V Švici še naprej obstaja soglasje o tem, da je treba na ukrepe zapore gledati kot na uspeh in da kratkoročno ni videti nobene druge možnosti, kot je pač ta, da se je vedno večjemu prometu (zlasti težkih tovornjakov) mogoče upreti z upoštevanjem varnostnih zahtev. Kritični do teh ukrepov so bili zlasti predstavniki švicarskih in italijanskih združenj cestnega prometa.

Francija in Italija sta sklenili, da bosta po ponovnem odprtju montblanškega predora podobne ukrepe dozirnega sistema uvedli za promet težkih tovornih vozil.

http://www.uvek.admin.ch/gs_uvek/de/dokumentation/dossier/artikel/00159/index.html (v nemščini)

Prihodnost Alp

Od 18. do 20. aprila letos bo v innsbruškem kongresnem centru potekala letna konferenca avstrijske Okoljske krovne organizacije (*Umweltdachverband*) z naslovom „Prihodnost Alp“, ki naj bi prispevala k čim hitrejšemu izvajanju Alpske konvencije ter mednarodnemu letu gora 2002.

V prisotnosti predavateljev iz različnih držav, visokih političnih osebnosti, znanstvenikov in predstavnikov nevladnih organizacij na območju Alp bodo predstavljeni scenariji ogrožanja človeka in alpskega okolja, izzivi za politiko ter razvojne priložnosti za življenjski in gospodarski prostor na območju Alp.

Na konferenci si bodo lahko udeleženci izmenjali informacije, okrepila in zgostila pa naj bi se tudi mreža vseh, ki delujejo v alpskem prostoru, kar bo ugodna podlaga za udejanjanje Alpske konvencije.

<http://www.umweltdachverband.at/service/termine/index.htm> (v nemščini)

Dan gozdov in dan voda

21.3.2002 je bil **svetovni dan gozdov**. Pobuda za ta dan je konec sedemdesetih let nastala po zamisli Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO), njen namen pa je bil pokazati, kako pomemben je gozd kot trajnostno rabljeni ekosistem za zdravje in kakovost življenja ljudi, za varstvo živali in rastlin ter za podnebje. Imisije SO₂, nastale škode zaradi soli, vetrolomov in naravnih škodljivcev vplivajo na gozdove negativno, prav tako so gozdovi izpostavljeni „stresu“ zaradi učinka turizma. Gozd kot življenjski prostor v vedno večji meri ogrožajo tudi športne in druge prostočasne dejavnosti.

V Alpah je nedotaknjen gorski gozd pomemben gospodarski dejavnik tudi v turizmu: 90 % tistih, ki iščejo počitek, izbere počitniški kraj v raznoliki in neokrnjeni krajini, 83 % obiskovalcev pa išče zlasti mir. Ustvarjanje vrednosti na področju turizma je torej življenjsko odvisno od nedotaknjene, lepe krajine. Gorski gozd pa je tudi pomemben element gorske krajine in zato bistveno prispeva k ohranitvi alpskega turizma. Gozdovi so dragocen zaveznik tudi za varstvo podnebja. Ker delujejo kot ponori CO₂, prispevajo k vezavi toplogrednih plinov, razen tega pa zagotavljajo okolju prijazno energetska surovina. In ne nazadnje, gozdovi imajo tudi varovalno funkcijo in preprečujejo naravne nesreče. Gozdarske službe in turistične organizacije so ob dnevu gozdov organizirale številne prireditve.

Alpe - zbiralnik vode

Današnji 22. marec je **svetovni dan voda**. Leta 1992 ga je razglasila OZN, ljudi pa naj bi osveščal o pomenu pitne vode. V ta namen bodo organizirane akcije za ohranitev, varstvo in trajnostno rabo vodnih virov.

slika: Jürgen Deuble

Trajnostni razvoj v Avstriji in Švici

Teoretično se zdi, da med posameznimi državami obstaja enotno mnenje, da je trajnostni razvoj človeka in okolja nujen in da ga je možno uresničiti samo v sodelovanju z gospodarstvom, okoljem in prebivalstvom. Dejansko pa je publikacija „*Vision Lebensqualität*“ (R. Häberli), ki je izšla pred kratkim, pokazala, kako pomanjkljive so v Švici ekološke življenjske osnove. Publikacija povzema rezultate desetletnega raziskovalnega dela v okviru ključnega programa za okolje, poleg tega pa vsebuje tudi priporočila politiki, gospodarstvu in posameznikom, kako trajnostno ravnati v praksi.

S problematiko trajnosti sta se v Avstriji ukvarjala tako zvezna vlada kakor tudi gospodarstvo. Zvezna vlada je tudi predložila dokument z naslovom „Strategija Republike Avstrije o trajnostnem razvoju“ („*Österreichische Strategie zur nachhaltigen Entwicklung*“). Do poletja naj bi strateško stališče o trajnostnem razvoju predstavila tudi gospodarska zbornica. Vsi partnerji se strinjajo, da je za uresničevanje trajnostnega razvoja potrebna celovita sprememba družbene zavesti.

Literatura: Häberli, R. u.a. (2002): „*Vision Lebensqualität – Nachhaltige Entwicklung ökologisch notwendig, wirtschaftlich klug, gesellschaftlich möglich*“, vdf-Hochschulverlag AG, ETH Zürich, 47 CHF.

<http://www.nachhaltigkeit.at/pdf/strategieentwurf.pdf> (v nemščini)

O tem in onem...

Pobuda Svetovnega sklada za varstvo narave (WWF) za ohranitev bogastva alpskega sveta

Alpe so najgostejše pozidano in poseljeno gorsko območje na svetu, zaradi česar je ogrožena alpska krajina: ogrožajo jo žičnice, smučišča itd. Konec leta 2001 so „omilili“ zakonske določbe o varstvu ledenikov na Tirolskem (glej [članek v 62. številki informativnega biltena CIPRA-Info](#)). Avstrijski WWF je tako prejšnji teden predstavil pobudo „Bogastvo Alp – varujmo ga skupaj“, ki predvideva določitev naravnih območij (*wilderness areas*) v skladu z merili [kategorije 1b](#), kot jih predvideva IUCN. To bi pripomoglo k dolgoročnemu varstvu še zadnjih naravnih biserov na območju Alp, pri čemer človek iz tega življenjskega prostora ne bo izključen, preprečili pa bi uporabo posebnih tehnik urejanja prostora.

Priprave na izvajanje Alpske konvencije

Tako kot v drugih državah je 19. marca tudi v Avstriji zvezna vlada parlamentu predložila izvedbene protokole Alpske konvencije o urejanju prostora in trajnostnem razvoju, varstvu narave in urejanju krajine, hribovskem kmetijstvu, gorskem gozdu, turizmu, varstvu tal, energiji, prometu in reševanju sporov. Prejšnji teden je bila v Vogljah (Winklarn) v dolini reke Möll na Koroškem organizirana informativna predstavitev devetih protokolov. Namenjena je bila tako prebivalcem kakor tudi vsem medijem iz tega dela Avstrije. Prireditve, ki jo je Akademija Narodnega parka Visoke Ture organizirala v sodelovanju z Avstrijskim planinskim društvom, naj bi pripomogla k učinkovitemu izvajanju Alpske konvencije. Eden od že obstoječih primerov konkretnega udejanjanja Alpske konvencije je recimo Omrežje občin „Povezanost v Alpah“.

Okolju prijazna mobilnost v turizmu

Projekt mobiltour.ch je namenjen vsem, ki želijo promet v turizmu preusmeriti na okolju prijaznejšo razvojno pot. Projektni center je pripravil tudi obsežno zbirko inovativnih projektov mobilnosti, ki jo uporablja pri svetovanju občinam in ponudnikom turističnih storitev. Omenjena dokumentacija je na voljo na spletnem naslovu www.mobiltour.ch in tako se lahko zainteresirani seznani z raznovrstnimi primeri, kako rešiti probleme turističnega prometa, ki bo sprejemljiv za okolje.

Climate Star 2002: Evropsko priznanje za dejavnosti na področju varstva podnebja na lokalni ravni

Zveza za podnebje (*Klima-Bündnis*) poziva vsa evropska mesta, občine in okraje, da se s svojimi dejavnostmi na področju varstva podnebja udeležijo natečaja „Climate Star 2002“. Cilj natečaja je zbrati izkušnje in uspehe na občinski ravni ter opozoriti na številne prednosti, ki jih ima aktivno varstvo podnebja.

Zadnji rok za prijavo: 20.5.2002

Zveza evropskih mest za podnebje z avtohtonimi ljudstvi tropskih deževnih gozdov europe@klimabuendnis.org, Razpisna dokumentacija: www.klimabuendnis.org

Prireditve

Mednarodna konferenca o tranzitu v okviru Initiative Transport Europe (ITE)

„Trajnostna mobilnost na območju Alp“, München (Alter Rathausaal), 5. - 6.4.2002

Organizator: Zveza za varstvo narave Bavarske (*Bund Naturschutz Bayern e.V.*)

r.mergner@lfg.bund-naturschutz.de ali www.ite-euro.com

Program: http://www.ite-euro.com/download/Programm_Druckversion_02-02.pdf (v nemščini)

"Prihodnost Alp": Letna konferenca Okoljske krovne organizacije (*Umweltdachverband*)

Innsbruck (Congress), 18.-20.4.2002, <http://www.umweltdachverband.at/service/termine/index.htm> (v nemščini)

50. mednarodni festival gorniškega filma

Trento, 26.4. – 4.5.2002, <http://www.mountainfilmfestival.trento.it/> (v italijanščini)

Pitztal ledenik

slika: [WWF](#)

www.wwf.at/News/downloads
(v nemščini)

Povezava

Protokoli Alpske konvencije:

http://slovenski.cipra.org/texte_s/alpenkonvention/alpenkonvention_texte.htm